

یادداشت سردبیر

نظام اداری در کنار نظام اقتصادی، به مثابه‌ی موتور محرکه‌ی پیشرفت، نقش ویژه‌ای در پیشبرد اهداف و دستیابی به مقاصد عالیه کشور ایفا می‌کند. این دو بر یکدیگر تاثیرگذارند و اختلال در هر یک، علاوه بر ایجاد نارسایی در دیگری، حرکت رو به جلو و مسیر پیشرفت کشور را متوقف و یا دست کم کند می‌سازد. از این رو بروز تحولات مثبت در جوامع ریشه در تحولات اقتصادی و اداری داشته و در این میان نظام اداری از جایگاهی تعیین‌کننده و نقشی بی‌بدیل در توسعه و پیشرفت جوامع و کشورها برخوردار است؛ اما گاهی دولت به‌طور عام و نظام اداری به‌طور خاص، به جای آن‌که عامل توسعه و رفاه باشد، نقش بازدارنده‌ی توسعه را ایفا می‌کند. یکی از دلایل آن، رویکردها و تفکرات حاکم بر نظام اداری و استفاده از قوانین و مقررات، دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها، فرایندها و رویه‌های اداری منسوخ و قدیمی می‌باشد که سازگار با شرایط کنونی جامعه نیستند. لذا چنین نظام اداری نه تنها کمکی برای بهبود شرایط به شمار نمی‌آید بلکه خود تبدیل به یک مشکل اساسی و مانع حرکت پرشتاب توسعه و پیشرفت می‌شود.

ساختارها، قوانین و مقررات و سازوکارهای پربیج و خم اداری، اتلاف سرمایه‌های انسانی و غیرانسانی را به همراه دارد. در کشور عزیزمان ایران نیز علی‌رغم آن‌که طی دهه‌های گذشته و به ویژه سالیان اخیر، گام‌هایی اساسی و مثبت در جهت اصلاح و نوسازی نظام اداری برداشته شده است، لکن هم‌چنان تا دستیابی به نقطه مطلوب و آرمانی، مسیری دشوار و طولانی در پیش روی است. از این رو تحول و اصلاح نظام اداری و روزآمدسازی آن، از جمله‌ی مهم‌ترین وظایف و برنامه‌های دولت، به‌عنوان متولی اصلی نظام اداری، به شمار می‌آید و در مجموعه‌ی دولت، مسئولیت آن بر عهده سازمان اداری و استخدامی کشور می‌باشد.

در این راستا، انجام مطالعات علمی، پژوهشی و کاربردی و همچنین تسهیم و به اشتراک‌گذاری دانش و تجربیات مدیران و متخصصین اداری کشور، به‌عنوان پشتوانه‌ی تحول‌بخشی به نظام اداری از نقشی غیرقابل انکار برخوردار است و هرگونه تغییر و تحول اساسی، نیازمند تفکر، تأمل، خردورزی و دوراندیشی می‌باشد و چه بسا اتخاذ تصمیم‌های تحول‌آفرین، بدون بررسی‌های علمی، نه تنها منجر به بهبود اوضاع و ایجاد تحولات مثبت نمی‌شود، بلکه ممکن است آسیب‌ها و خسارات غیرقابل جبرانی به همراه داشته باشد. بنابراین باید پایه‌ی تصمیم‌ها و اصلاحات اساسی در هر حوزه‌ای و از جمله اصلاح نظام اداری، انجام مطالعات و پژوهش‌های علمی و تخصصی بوده و بر اندیشه‌ورزی عمیق و کارشناسی استوار باشد.

فصلنامه‌ی تخصصی تحول اداری که طی سال‌های ۱۳۷۲ تا ۱۳۸۵، به صاحب امتیازی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور (سابق) به چاپ می‌رسید، سرانجام در زمستان ۱۳۸۵، با انتشار شماره ۵۴، به روند حرکتی خود پایان داده و بنا به دلایل مختلف، چاپ آن متوقف گردید. لکن با تأکيدات و حمایت‌های بی‌دریغ ریاست محترم سازمان اداری و استخدامی کشور، آقای مهندس انصاری، این نشریه مجدداً احیا و با دریافت مجوزهای لازم، در مسیر انتشار مجدد قرار گرفته است. بر این اساس، اولین شماره‌ی فصلنامه از سری جدید که پیش روی خوانندگان قرار دارد، برای بهره‌برداری مجموعه‌ی نظام اداری کشور و علاقه‌مندان به این حوزه منتشر گردیده است.

تشریح سیاست‌ها، اهداف و برنامه‌های تحول و اصلاح نظام اداری، نشر و ترویج نظریه‌ها و مدل‌های نوین اداره امور عمومی

و مدیریت دولتی، نظام‌ها و فناوری‌های مدیریتی، انتقال و تسهیم تجربیات علمی و کاربردی دستگاه‌های اجرایی، مدیران و متخصصین حوزه مدیریت و نظام اداری و معرفی نهادها و موسسات بین‌المللی و کتب و منابع کاربردی از مهم‌ترین نقاط تمرکز این فصلنامه می‌باشد. در راهبرد جدید تعریف شده برای فصلنامه، علاوه بر مطالعات علمی و دانشگاهی، مطالعات کاربردی معطوف به مسائل، معضلات و مشکلات موجود نظام اداری نیز بسیار مورد تأکید است. در این راستا نقش مدیران، کارشناسان و دست‌اندرکاران دستگاه‌های اجرایی در تولید محتوا بسیار اساسی و حائز اهمیت می‌باشد. چرا که به دلیل ارتباط مستمر با مسائل و مشکلات سازمان خود، درک عمیق‌تری از معضلات نظام اداری داشته و این دانش و تجربه، زوایای پنهان این معضلات و مشکلات را بهتر ارزیابی می‌کند و راه‌کارهای ارائه شده نیز راه‌گشا و عملیاتی‌تر خواهد بود. در این مسیر، حمایت تمامی دستگاه‌های اجرایی در تولید محتوای فصلنامه، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و هر یک می‌توانند متناسب با اهداف و مأموریت‌های تعریف شده، تجربیات عینی و عملیاتی خود را از طریق ثبت و انتشار در این فصلنامه، با سایر دستگاه‌های اجرایی، مدیران، کارکنان و علاقه‌مندان مطالعه‌ی حوزه نظام اداری به اشتراک گذارده و تسهیم دانش نمایند.

همچنین انتشار پژوهش‌های دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی، با رویکرد حل مسائل و مشکلات که قابل بهره‌برداری عملیاتی و کاربردی در نظام اداری باشد، در اولویت چاپ قرار می‌گیرد. مشارکت با صاحب‌نظران علمی در دانشگاه‌ها، مراکز آموزشی و پژوهشی و تشکل‌های تخصصی در راستای تولیدات محتوایی اثربخش نیز از جمله‌ی مهم‌ترین رویکردهای دست‌اندرکاران انتشار فصلنامه تحول اداری به شمار می‌آید.

شورای سیاست‌گذاری، شورای نویسندگان و مجموعه‌ی دست‌اندرکاران انتشار فصلنامه نیز تلاش خود را در جهت تسهیل شرایط و هدایت موضوعات به سمت مسائل اساسی نظام اداری کشور به کار بسته‌اند و در آینده نیز این تلاش‌ها با قوت ادامه خواهد یافت؛ لذا نویسندگان و محققان گرانقدر حوزه مدیریت و نظام اداری می‌توانند با ارائه موضوعات مرتبط با سیاست‌های کلی نظام اداری، قانون مدیریت خدمات کشوری، برنامه‌های اصلاح و نوسازی نظام اداری، توسعه سرمایه انسانی، ساختار و سازماندهی دولت، سلامت و شفافیت اداری، حقوق شهروندی در نظام اداری، دولت الکترونیک، فرهنگ سازمانی در نظام اداری، مدیریت توسعه استعدادها، مدیریت شایستگی و جانشین‌پروری و فناوری‌های نوین مدیریتی، یاری‌رسان خدمت‌گزاران خود در نظام اداری کشور بوده و در مسیر ارتقا و پیشرفت روزافزون کشور سهیم باشند. بعلاوه به فراخور زمان و موقعیت و با تصمیم شورای سیاست‌گذاری نشریه، امکان چاپ و انتشار ویژه‌نامه‌ها در بازه‌های زمانی مختلف پیش‌بینی گردیده است.

محتوای مطالب نشریه، در قالب مقالات علمی و کاربردی، گزارش تجربیات دستگاه‌های اجرایی، مدیران و کارشناسان نظام اداری، میزگردهای تخصصی، مصاحبه با مدیران ارشد نظام اداری کشور، مطالعات تطبیقی، معرفی، نقد و بررسی کتب و مقالات علمی روز در حوزه نظام اداری و پدیده‌های نوین در مدیریت دولتی ارائه خواهند گردید.

پیشنهادات، انتقادات و نظرات اصلاحی علاقه‌مندان و مخاطبان گران‌قدر در رابطه با ساختار و محتوای ارائه شده در فصلنامه، می‌تواند کمک شایانی به بهبود مستمر و تعالی فعالیت دست‌اندرکاران انتشار فصلنامه بنماید. امید است این تلاش‌ها، نقشی مثبت و موثر در اصلاح و بهبود نظام اداری کشور ایفا نموده و دستاورد آن، سربلندی، آبادانی و دستیابی به قله‌های رفیع توسعه و پیشرفت برای کشور عزیزمان ایران باشد.

رحمت‌اله پاکدل